

Camera: Nikon D800
Lens: 18mm
Sluiterijd: 1/200 sec. ISO: 200
Flitsers: 2x YS-D2

Het binnenland van Viti Levu bestaat uit een woeste bergketen.

Verder in de Rakiraki baai ligt de elegante Fiji Siren al op ons te wachten.

Fiji

Ver weg komt dichtbij

We droomden er al jarenlang van om die duiksafari te gaan maken op Fiji. Omschrijvingen als de hoofdstad van het zacht koraal en de belofte van veel haaien, lonkte. Maar het is zo vreselijk ver, dachten we dan altijd. Het kan later nog, over enkele jaren. Toch besluiten we om een duikreis te boeken naar onze droombestemming. Een geheel nieuwe wereld opent zich voor ons, waarvan we het bestaan niet eens konden vermoeden...

Viti Levu oogt als een prachtige ruwe parel

De ene na de andere haai zoekt op korte afstand voorbij.

Een mooie gele hengelaarsvis probeert zich te verstoppen bij zacht koraal in dezelfde kleur.

De jacks bewegen zich als een wervelwind.

« Dit kanaal staat bekend om zijn rifhaaien.» De briefing was veelbelovend, maar wie had dit ooit durven dromen? We hebben amper ons hoofd onder water gestoken bij *Nigali Passage* of we zien al een tiental grijze rifhaaien in de verte. Hoe verder we in het kanaal doordringen, hoe meer haaien we tellen, misschien wel 50! Maar ze zijn schuw en blijven telkens net té ver om foto's te maken. Dat wordt opgelost tijdens de tweede duik, door het plaatsen van een lokmiddel van vissenbloed en -afval. Dit keer zijn we al omringd met haaien bij de afdaling. De ene na de andere zoekt op korte afstand voorbij op zoek naar de bron van de aanlokkelijke geur. De haaien zijn gemiddeld 1,5 meter lang en ze stralen totaal geen dreiging uit. Wat een fantastische show! Op de achtergrond speelt zich bovendien nog een ander schouwspel af. Daar verdringen grote scholen wervelende barracuda's en jacks elkaar om de aandacht op te eisen. We hebben ogen tekort om het allemaal in ons op te nemen.

We verblijven deze dagen op de Fiji Siren, een elegante liveaboard die van alle gemakken is voorzien. Ons vertrekpunt was *VoliVoli*, een schitterende turquoise baai van het hoofdeiland Viti Levu. Wanneer men in Fiji 'veel' bedoelt, wordt een woord gewoon één of meerdere keren herhaald. Ik snapte onmiddellijk dat *voli* 'zand' betekent, toen we het gigantische fijne zandstrand van de baai zagen. Het is moeilijk om je op de schepen van de Siren Fleet niet onmiddellijk thuis te voelen. De uiterst professionele, maar warme en ontspannen mentaliteit van de bemanning zorgt voor een huiselijke sfeer, terwijl efficiënt al je persoonlijke wensen worden vervuld. De duikervaringen zijn extra intens omdat de groepen zo klein zijn. Telkens wanneer riffen dicht genoeg bij elkaar liggen, worden de zodiacs naar aparte duikstekken gestuurd zodat maximaal acht personen dezelfde plaats verkennen.

GEZONDE VISSTAND

Bij *Vatu I Ra* doet duikstek *Mellow Yellow* haar naam alle eer aan. Prachtig zacht geel koraal flankert de doorgang tussen de rotsen. De bodem is daarbij getooid met tafelkoralen, gorgonen, vedersterren en zweepkoralen. We merken snel dat Fiji niet alleen om koralen en haaien draait wanneer de gids, na wat moeite, onze aandacht van al dat in het oog springende moois kan afleiden om poetsgarnalen, naaktslakken en een bladschorpioenis aan te wijzen. En hop, we ontmoeten hier ook alvast een nieuwsgierige schildpad om het plaatje compleet te maken. Het valt daarnaast op hoe gezond de visstand nog is, met grote scholen grootoog- en stekelmakrelen, doktersvissen en een gewemel aan kleinere koraalvissen als lipvissen, papegaavissen en wimpelvissen. Bij dritduik *Total Recall* is het even flink werken. Maar het is zeker de moeite waard. Hier wordt de grandioze pracht van dit gebied pas echt goed duidelijk. Weelderige zachte koralen, waaierkoralen, gorgonen en vedersterren bedekken elke centimeter van de rifwanden en rotsblokken in een explosie van pracht en kleur! Dit is zo uniek dat het me voor de allereerste keer ooit, moeite kost om de koraalwanden de rug toe te keren en de patrouillerende grijze en witpuntrifhaaien mijn aandacht te schenken. Ook tijdens de volgende duiken worden onze verwachtingen ruimschoots overtroffen. We genieten van een zicht van bijna 40 meter wanneer we, zwevend over de velden van gezond zacht en hard koraal, manta's vinden en een hamerhaai. Maar ook de critterliefhebbers komen aan hun trekken met verschillende soorten naaktslakken, blenny's en gobi's en hoogtepunten als hengelaarsvissen, porseleinkrabben en sponspootkrabben.

MELAATSENEILAND

Halverwege de duiksafari meren we aan bij een traditioneel Fijiaans dorp, *Makogai*. Het is een hele eer om uitgenodigd te worden voor een verbroedingsceremonie.

MARIENE PARKEN

De Fiji archipel ligt uiterst geïsoleerd in de Zuidelijke Stille Oceaan, 3430 km ten oosten van Queensland, Australië. Het bestaat uit 333 verschillende eilanden waarvan er 110 bewoond zijn. In zijn geheel beslaat het uitgestrekte gebied meer dan 18.300 km². Fiji heeft 177 kleine mariene parken, waarvan de meeste worden beheerd door individuele dorpen. In Fiji zijn koraalriffen de wettelijke eigendommen van nabijgelegen dorpen. In het begin van de jaren 90 merkten dorpelingen dat de visstand op hun riffen begon te slinken. Daarop besloten ze bepaalde delen van hun visgebied voor lange perioden met rust te laten, zodat het mariene ecosysteem zich kon herstellen. Toen duidelijk werd dat vangsten achteraf veel groter waren, volgden steeds meer dorpen het voorbeeld. Ook sloten meerdere dorpen delen van hun visgebied voorgoed af en zo ontstonden de mariene parken. Het concept van lokaal gerunde beschermde mariene gebieden werd over de jaren zelfs zo succesvol dat het zich heeft verspreid naar andere landen zoals Palau, Micronesië en Samoa.

Daarom moet de groep eerst onderling bepalen wie als stamhoofd onze 'gemeenschap' zal vertegenwoordigen. Bij aankomst staat het volledige dorp ons op te wachten en overhandigt ons stamhoofd de *sevusevu*, een geschenk bestaande uit de wortel van de waka-plant waaruit het drankje kava wordt bereid. Na de korte officiële overhandiging leidt de glimlachende stamoudste Philly ons rond op het eiland. Oorspronkelijk was Makogai een melaatseneiland waar patiënten met de terminale ziekte van heel het land naartoe werden gestuurd. In het bos is de begraafplaats een stille getuige van die tijd. Nu woont er op het eiland een bruisende gemeenschap van zeventig zielen die leven van de landbouw, visvangst en het kweken en verkopen van doopvontschelpen. Die worden vervolgens door de regering over heel het gebied uitgezet om de diversiteit op de riffen te verhogen. Het kava-drankje dat we na de rondleiding aangeboden krijgen, smaakt bitter. Maar terwijl we genieten van muziek en dans van de dorpsleden, wordt de kalmerende en rustgevende werking ervan onmiskenbaar. We voelen ons helemaal zen wanneer we op het einde van de uitvoering uitgenodigd worden om met hen mee te dansen. Voordat we weggaan overhandigt de Siren crew een groot pakket materiaal voor de plaatselijke school. Het doneren aan goede doelen die zich inzetten voor de bescherming van de onderwaterwereld is een vast gebruik van de firma.

STATIONSDRUKTE

In het *Namena Marine Reserve* mag niet gevestigd worden en dat is goed te merken onder water. De duikstekken *Grand Central Station*, *The Arch* en *Kansas* in het reservaat, liggen zo dicht bij elkaar dat je ze alle drie in één duik kunt bezoeken. Tenminste, wanneer je je kan losrukken van het spektakel dat zich elke dag op het 'centraal station' afspeelt. De naam beschrijft immers perfect de door rotsen omgeven open ruimte waarin gigantische scholen blauwvin- en grootoogmakrelen, jacks en barracuda's samenkomen. Zelfs de aanblik van *The Arch* (een imposante 10 meter hoge rifboog) kan onze aandacht niet lang vasthouden wanneer een joekel van een Spaanse makreel op de scholen begint te jagen. Het schouwspel van de blinkende flanken van de jacks die telkens opnieuw in volle snelheid bruusk van richting veranderen om aan hun jager te ontkomen, is adembenemend. Ik probeer wat dichterbij te komen om een foto te maken, maar krijg onmiddellijk een waarschuwing van de Spaanse makreel die dreigend in mijn richting begint te spurten. Concurrenten worden duidelijk niet geduld! Zelfs de aanwezige grijze rifhaaien lijken afstand te willen bewaren van de furie van dit geduchte roofdier, dat als een speer de zilveren jacks opjaagt. Een waar macroparadijs is *Chimney's*. Het bestaat uit drie hoge koraalzuilen die op 25 meter diepte vanuit een zandvlakte oprijzen. Ze zijn overvloedig begroeid met zacht koraal, waaierkoralen en gorgonen en worden omgeven door massa's scholende vissen. Om hun ware schat te vinden moet je echter veel meer in detail kijken. Aangespoord door de gids focussen we ons op kleine dingen en zo ontdekken we een pygmeezee-naald, garnalen in vedersterren en op zweepkoraal een snel kruipende dragonet en verschillende naaktslakken. In onze zoektocht langs de bodem ontmoeten we

De Nigali Passage is een droom voor elke haaienliefhebber

Nog meer jagers: barracuda's.

Kijken in detail: een koraalkrabbetje.

Bij *Central Station* komen gigantische scholen grootoog- en blauwvinmakrelen samen.

De muur en rotsen van duikstek
Total Recall zijn uitbundig begroeid
met zacht koraal en gorgonen

Het verbroederingsdrankje *Kava* wordt
bereid uit de wortel van de waka-plant.

De rotsmuur van E6 is
overdadig bedekt met hard
koraal dat zich in vele lagen
op de wand heeft afgezet.

The Arch is een imposante 10 meter
hoge rifboog.

We genieten van een
traditioneel ontvangst op
het eilandje Makogai.

TOPSPOTS

GREAT WHITE WALL De witte muur, Fiji's bekendste duik, betreed je via een ruime, aflopende tunnel op 10 meter. Na ongeveer 20 meter verlaat je de tunnel op 25 meter diepte, waar je links de befaamde wand ziet. Deze reikt tot 60 meter de diepte in. Het prachtige sneeuwwitte zacht koraal bedekt de gehele muur en lijkt eindeloos door te gaan.

E6 Bestaat uit een lange slopende drop-off van 900 meter diep. De muur is overdadig bedekt met verschillende soorten hard koraal dat zich in vele lagen op de wand heeft afgezet. Halverwege leidt een korte swim-through naar een verborgen open kamer met prachtige, bizarre kalkstructuren. De drop-off wordt ook druk bezocht door allerlei grote roofdieren, waaronder hamerhaaien.

MOUNT MUTINY De bodem bevindt zich bij deze muurduik op meer dan 1000 meter diepte. Toch is het rijke pelagische leven hier niet het belangrijkste lokkertje, maar wel de regenboogmuur. Lange slierten zacht koraal flankeren overvloedig de wand als gordijnen van een theater. Ze hebben alle kleuren van de regenboog en beslaan een afstand van 200 meter.

ook nog een spookmurene en een mantisgarnaal. Door zo verwoed geconcentreerd te zijn op kleine en nog kleinere wezens, missen we echter totaal de manta die blijkbaar vlak achter ons tussen de zuilen door slalomt... Langs de drop-off van *The School House* vinden we ten slotte het grootste roofdier van de Fijiaanse wateren: een tijgerhaai! Mijn adem stukt wanneer ik 20 meter onder ons de tijgerstrepen op de rug van het dier herken. Helemaal opgewonden tracht ik met grote armbewegingen de aandacht van mijn duikbuddy's te trekken om de haai aan te wijzen. Daardoor merkt hij ons echter ook op en voor een enkel moment lijkt hij naar ons toe te zwemmen. Maar onmiddellijk daarna is de spanning weer voorbij, want dan draait hij zich plots van ons weg en verdwijnt weer snel in de diepte.

AFSCHEIDSLIED

Na 32 prachtige duiken varen we uiteindelijk de paradijselijke baai van Volivoli weer in. Het afscheidsliedje dat de bemanning voor ons zingt klinkt melancholischer, gevoeliger dan de liedjes die ze de afgelopen avonden tijdens het diner brachten. Maar misschien ligt dat wel gewoon aan mezelf en het bitterzoete gevoel dat opkomt bij het besef dat de tocht is afgelopen. Op geen enkele andere duikreis zagen we een vergelijkbare diversiteit aan duikhoogtepunten. Van immense velden gezond hertshoornkoraal en volledige rotswanden getooid met kleurrijk zacht koraal tot een ongeziene variëteit aan mariene leven. Haaien, manta's, jagende roofvissen, massa's koraalvissen en kleine macrobewoners: wat hebben we veel gezien. Zelden hebben we zo genoten tijdens een safari en het smaakt vooral ook naar méér... Het is eigenaardig dat, wanneer je eenmaal ergens geweest bent en de omgeving je vertrouwd en geliefd is, de afstand eigenlijk niet zoveel meer uitmaakt. Het staat voor ons dan ook alvast als een paal boven water: we zeggen helemaal geen vaarwel, maar alleen *Vinaka* (bedankt) Fiji en tot de volgende keer!

REISINFO

VLUCHTEN De vlucht van Korean Air vanaf Amsterdam naar Seoul, Zuid-Korea, duurt bijna tien uur. Na een tussenstop van vijf uur op Seoul vlieg je door naar Nadi, Fiji, in 10,5 uur. Er zijn ook andere maatschappijen die een vlotte overtocht verzekeren zoals Cathay Pacific en Qantas.

KLIMAAT Fiji geniet van een warm tropisch klimaat en je kan er het hele jaar door duiken. De luchttemperatuur is er het hele jaar door tussen de 25-32 graden. Het droge seizoen loopt van juni tot oktober. Het zicht is dan het best maar er kan af en toe wel een fikse wind staan. De watertemperatuur zakt in deze periode tot 22-23 graden. Het regenseizoen is van december tot april. Het kenmerkt zich door rustige dagen en warmer water tussen de 26-30 graden. In die maanden loopt het zicht iets terug maar ligt meestal toch nog rond de 20 meter. Van december tot maart is de doortocht van orkanen mogelijk. Op sommige eilanden regent het opmerkelijk meer dan op andere. De hoge bergen op hoofdeiland Viti Levu verdelen het eiland tussen een droog Noord-Westelijk gedeelte en een veel vochtiger Zuid-Oostelijk deel.

DUIKEN Een zekere duikervaring is een vereiste in Fiji. Stromingen kunnen vaak sterk en onverwacht aanwakkeren of

van richting veranderen. Vaak is het gebruik van een rifhaak nodig, zowel om op positie te blijven als om het koraal niet te beschadigen. De duikcrew van de Fiji Siren is uiterst ervaren en heeft een verregaande kennis van de zeestromingen in het gebied. We werden elke keer op het perfecte moment precies op de juiste plaats gedropt. Er wordt ook een ideaal evenwicht aangehouden tussen vrije exploratie door de gasten (belangrijk voor fotografen) en een strikt veiligheidsbeleid.

LIVEBOARD De Fiji Siren maakt deel uit van de Siren Fleet, een vloot van op elkaar lijkende, hoogwaardige en luxueuze (zeil) jachten die duiksafari's ondernemen vanuit verschillende toplocaties in Azië en Oceanië. De vloot wordt beheerd door de Nederlandse Worldwide Dive and Sail. De Fiji Siren beschikt over luxe slaapkajuiten. www.worldwidediveandsail.com

TIP

De nulmeridiaan loopt dwars door de eilanden bij Fiji. Op het eiland Taveuni staat een monument voor deze internationale datumgrens. Om verwarring bij de bevolking te voorkomen wordt de tijd echter over de volledige republiek op GMT+12 gehouden.

Sommige zweepkorallen worden bewoond door meerdere visjes en garnalen.

Vinaka Fiji en tot de volgende keer!